

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα : Συγκεφαλαιωτική έκθεση σχετικά με τη σύνοδο ολομέλειας
- Βρυξέλλες, 24 και 25 Απριλίου 2003 ¹

---

1. Παρουσίαση νέων σχεδίων άρθρων

Θεσμικά όργανα

Ο Πρόεδρος ενημέρωσε τη Συνέλευση ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στην Αθήνα στις 16 Απριλίου επιβεβαίωσε ότι τα αποτελέσματα της Συνέλευσης πρέπει να παρουσιαστούν στο επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης στις 20 Ιουνίου. Αυτή είναι λοιπόν τώρα η οριστική ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να ολοκληρωθούν οι εργασίες της Συνέλευσης.

Παρατηρώντας ότι η Συνέλευση έχει πλέον εισέλθει στη δυσκολότερη φάση των εργασιών της, ο Πρόεδρος παρουσίασε σχέδια άρθρων για τα θεσμικά όργανα (άρθρα 14-23). Οι μέχρι τώρα παρεμβάσεις υπογράμμισαν την ύπαρξη διαφορετικών απόψεων ως προς το ποια Ευρώπη θέλει η Συνέλευση. Μερικοί προτιμούν περιορισμένες βελτιώσεις στο θεσμικό σύστημα, θεωρώντας ότι οι υπάρχοντες διακανονισμοί προστατεύουν γενικά καλύτερα τα δικαιώματά τους. Άλλοι, πιο φιλόδοξοι, ζητούν ένα πιο ομοσπονδιακό μοντέλο, με νέες μεταφορές εξουσιών στην Επιτροπή και το Κοινοβούλιο. Μια τρίτη ομάδα κρατά ενδιάμεση στάση, επιδιώκοντας τη βέλτιστη ισορροπία μεταξύ της άσκησης εξουσιών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Πάντως, παρά τις διαφορές, η Συνέλευση καλλιέργησε πνεύμα κοινής ταυτότητας και κοινών στόχων, στο οποίο πρέπει τώρα να βασιστεί.

Η πρόοδος εξαρτάται από διάφορους παράγοντες. Πρώτον, η Συνέλευση πρέπει να έχει συνεχώς κατά νουν ότι προτείνει Σύνταγμα και δεν ξαναγράφει απλώς τις διατάξεις των υφισταμένων συνθηκών.

---

¹ Τα πλήρη πρακτικά της συνόδου της ολομέλειας περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα : www.european-convention.eu.int.

Δεύτερον, πρέπει να δημιουργήσουμε μια ενιαία, συνεκτική δομή, που θα περικλείει τον διττό χαρακτήρα της Ένωσης, δηλαδή της Ένωσης λαών και κρατών, πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορούμε να καταφύγουμε στις απλουστεύσεις ενός συγκεντρωτικού κράτους. Τρίτον, πρέπει να εξασφαλίσουμε τη μελλοντική ευελιξία. Πρέπει να είμαστε φιλόδοξοι όσον αφορά τη πιθανή διάρκεια ζωής του Συντάγματος που θα καταρτίσουμε· το έργο των ιδρυτών της Κοινότητας διήρκεσε για τα επόμενα πενήντα χρόνια : πρέπει να προσφέρουμε στην Ευρώπη ένα διαρκές πλαίσιο για την ανάπτυξη της κατά τα επόμενα πενήντα χρόνια.

Ο Πρόεδρος είπε ότι οι προτάσεις του Προεδρείου βασίστηκαν στις τρεις βασικές αρχές οι οποίες αναφέρθηκαν από όλους κατά τη διάρκεια των συζητήσεων της Συνέλευσης για τα θεσμικά ζητήματα, όπως και κατά τη σημαντικότερη συζήτηση του Ιανουαρίου.

Πρώτον, η αρχή της ισότητας των πολιτών και των κρατών μελών. Τα προτεινόμενα άρθρα εκφράζουν και τις δύο πτυχές. Για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών εκφράζουν την ισότητα των δικαιωμάτων των κρατών μελών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκφράζει την ισότητα των πολιτών, ενώ η Επιτροπή καθορίζει και εκφράζει το γενικό ευρωπαϊκό συμφέρον. Ο σεβασμός και των δύο πτυχών της ισότητας είναι ο σωστός τρόπος για να αποφευχθεί η τεχνητή αντίθεση μεταξύ μεγάλων και μικρών κρατών μελών.

Δεύτερον, η ανάγκη διατήρησης και ενίσχυσης του θεσμικού τριγώνου. Η διεύρυνση κατέστησε απαραίτητη τη μεταρρύθμιση και των τριών βασικών θεσμικών οργάνων, ώστε να μπορέσουν να εκτελέσουν τις αντίστοιχες αποστολές τους. Είναι λάθος να θεωρούμε ότι κάθε θεσμικό όργανο υποστηρίζει ένα δικό του όραμα για την Ένωση : κάθε όργανο έχει έναν ιδιαίτερο ρόλο και η μεταρρύθμιση και των τριών θα εξασφαλίσει τη διατήρηση της κατάλληλης ισορροπίας.

Τρίτον, η ανάγκη ενίσχυσης της κοινοτικής μεθόδου. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ενισχυθεί όχι το ένα ή το άλλο θεσμικό όργανο, αλλά το σύστημα ως σύνολο. Η Συνέλευση έλαβε ήδη μερικές σημαντικές αποφάσεις που θα έχουν επιπτώσεις για τα θεσμικά όργανα - για παράδειγμα τα θέματα δικαστικής συνεργασίας και συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας και οικονομικής διακυβέρνησης, καθώς και ο διορισμός Υπουργού Εξωτερικών με διπλό ρόλο. Η αποτελεσματικότητα των νέων πτυχών αυτών των πολιτικών θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα των θεσμικών οργάνων να παράγουν έργο.

Ο Πρόεδρος εξέτασε στη συνέχεια το κείμενο των άρθρων του Συντάγματος για τα θεσμικά όργανα, ως έχει στο έγγραφο CONV 691/03.

Ακολούθησαν ορισμένες παρεμβάσεις μελών της Συνέλευσης. Αρκετοί εξέφρασαν ικανοποίηση για τα σχέδια άρθρων, τα οποία θεωρούν ως χρήσιμη βάση για τις εργασίες της Συνέλευσης. Ορισμένοι άλλοι θεώρησαν ότι το κείμενο, ως σύνολο, δεν εκφράζει ακριβώς την ισορροπία των απόψεων που εκφράστηκαν κατά τις εργασίες της Συνέλευσης. Μερικοί παραπονέθηκαν για το ότι ο τύπος πληροφορήθηκε το περιεχόμενο των άρθρων. Ένα μέλος πρότεινε να αφιερωθεί χρόνος στις 25 Απριλίου για προκαταρκτική συζήτηση επί των άρθρων, ενώ άλλοι ρώτησαν σχετικά με το μελλοντικό χρονοδιάγραμμα που προβλέπει η Προεδρία για τη συζήτηση των άρθρων.

Ο Πρόεδρος συμφώνησε ότι ο χρόνος είναι περιορισμένος, αλλά επανέλαβε ότι η προθεσμία που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει να τηρηθεί. Σημείωσε ότι η Συνέλευση έχει τώρα στη διάθεσή της όλα τα τμήματα του σχεδίου Μέρους I του Συντάγματος. Το κείμενο θα αναθεωρηθεί από το Προεδρείο για να ληφθούν υπόψη οι γραπτές τροπολογίες καθώς και οι συζητήσεις της ολομέλειας, οι οποίες όσον αφορά τα άρθρα για τα θεσμικά όργανα θα πραγματοποιηθούν στις 15 Μαΐου, και το αναθεωρημένο κείμενο θα κυκλοφορήσει εγκαίρως ενόψει της ολομέλειας στο τέλος Μαΐου. Επίσης, το πλήρες κείμενο του Μέρους II, στο οποίο ενσωματώνονται τα νέα στοιχεία που συζητήθηκαν ήδη από τη Συνέλευση, θα κυκλοφορήσει και αυτό στο τέλος Μαΐου. Είναι πιθανόν να διεξαχθεί προκαταρκτική συζήτηση για τα θεσμικά όργανα στις 25 Απριλίου αλλά μόνον αν υπάρχουν χρονικά περιθώρια, δεδομένου ότι υπάρχουν άλλα σημαντικά θέματα για συζήτηση στην ημερήσια διάταξη.

Εξωτερική δράση

Ο Αντιπρόεδρος Jean-Luc Dehaene παρουσίασε τα σχέδια άρθρων για την εξωτερική δράση (CONV 685/03), τα οποία περιλαμβάνουν σχέδια κειμένου για τα άρθρα 29 και 30 του Μέρους I, σχέδια άρθρων για τον Τίτλο Β του Μέρους II και πρόταση για «ρήτρα αλληλεγγύης» για τα Μέρη I και II του Συντάγματος.

Τα σχέδια άρθρων λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα των εργασιών των Ομάδων Εργασίας VII «Εξωτερική Δράση» και VIII «Άμυνα», καθώς και τις συζητήσεις της Συνέλευσης γι' αυτά τα θέματα. Ο Αντιπρόεδρος Dehaene υπογράμμισε ότι στόχος των νέων κειμένων είναι να εισάγουν θεσμικές και διαδικαστικές ρυθμίσεις οι οποίες θα ενισχύσουν την αλληλεγγύη μεταξύ κρατών μελών, θα δημιουργήσουν την αναγκαία πολιτική βούληση για συλλογική δράση της Ένωσης σε διεθνές επίπεδο και θα ενθαρρύνουν τη συνεκτική και αποτελεσματική χρήση μέσων για την προώθηση κοινών συμφερόντων.

Όσον αφορά τη διάρθρωση του κειμένου, ο Αντιπρόεδρος Dehaene δήλωσε ότι όλες οι νομικές βάσεις για τους διάφορους τομείς πολιτικής εξωτερικής δράσης συγκεντρώνονται πλέον σε έναν τίτλο του Μέρους II. Αυτό περιλαμβάνει στην αρχή δύο οριζόντια άρθρα τα οποία εκθέτουν τις αρχές και τους στόχους της εξωτερικής δράσης της ΕΕ και προβλέπουν τη χρήση μέσων που θα μπορούν να καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα εξωτερικής πολιτικής. Τόνισε ότι στόχος της νέας διάρθρωσης είναι να προσφέρει μια πλήρη επισκόπηση των διαθέσιμων μέσων που επιτρέπουν στην Ένωση να δρα αποτελεσματικά στη παγκόσμια σκηνή. Στόχος δεν είναι ωστόσο να εναρμονιστούν τα μέσα ή οι διαδικασίες : θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν διαφορετικές λεπτομέρειες εφαρμογής για τους διάφορους τομείς πολιτικής που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον τίτλο.

Η πρόταση για θεσμοθέτηση Υπουργού Εξωτερικών της ΕΕ αποτελεί σημαντικότερη θεσμική αλλαγή, με σημαντικές επιπτώσεις για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ. Ο Υπουργός Εξωτερικών θα έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες στους τομείς της ΚΕΠΠΑ/ΕΠΑΑ, όπου θα ενεργεί στο πλαίσιο εντολής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου. Ο Υπουργός θα είναι συγχρόνως μέλος της Επιτροπής με αρμοδιότητες στον τομέα της εξωτερικής δράσης. Ως Αντιπρόεδρος της Επιτροπής, ο Υπουργός θα εποπτεύει το συντονισμό εντός της Επιτροπής των διαφόρων πτυχών εξωτερικής δράσης που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του. Οι αποφάσεις σε αυτούς τους τομείς θα εξακολουθήσουν να υπόκεινται στις κανονικές διαδικασίες της Επιτροπής, ενώ οι προτάσεις του Υπουργού στους τομείς της ΚΕΠΠΑ/ΕΠΑΑ δεν θα υπόκεινται στην αρχή της συλλογικής ευθύνης. Προτάθηκε επίσης οι αντιπροσωπείες της Επιτροπής να μετατραπούν σε αντιπροσωπείες της ΕΕ υπαγόμενες στον Υπουργό.

Ο Αντιπρόεδρος Dehaene υπογράμμισε τις κυριότερες αλλαγές που προτείνονται για τους επιμέρους τομείς, όπως εκτίθενται στο εισαγωγικό σημείωμα του εγγράφου CONV 685/03. Επέστησε ιδίως την προσοχή στις προτάσεις για διεύρυνση της χρήσης της ειδικής πλειοψηφίας, την καθιέρωση νέων μορφών ευελιξίας στο πλαίσιο της ΕΠΑΑ, τη δημιουργία νέας νομικής βάσης για την ανθρωπιστική βοήθεια, το νέο ενοποιημένο άρθρο για τα περιοριστικά μέτρα (κυρώσεις) και την προτεινόμενη ενιαία νομική βάση για τις διεθνείς συμφωνίες.

Ο Πρόεδρος κάλεσε τα μέλη της Συνέλευσης να υποβάλουν γραπτές προτάσεις τροπολογίας στα άρθρα για τα θεσμικά όργανα και την εξωτερική δράση πριν από την επόμενη ολομέλεια. Ωστόσο, υπογράμμισε ότι μόνον οι προτάσεις τροπολογιών που θα έχουν παραληφθεί μέχρι τη Δευτέρα 5 Μαΐου θα μπορούν να ληφθούν υπόψη στις αναλύσεις της Γραμματείας.

2. Συζήτηση των σχεδίων άρθρων σχετικά με :

α) τον τίτλο VI :Ο δημοκρατικός βίος της Ένωσης (CONV 650/03, CONV 670/03)

Ο Πρόεδρος άνοιξε τη συζήτηση σχετικά με τα άρθρα 33-37, τίτλος VI, Μέρος I του Συντάγματος , σχετικά με το δημοκρατικό βίο της Ένωσης. Συνολικά, σχετικά με αυτά τα άρθρα υπεβλήθησαν 235 τροπολογίες, οι οποίες μπόρεσαν να ληφθούν υπόψη στο δελτίο ανάλυσης (έγγραφο CONV 670/03). Εκτός των τροπολογιών που αφορούν άμεσα τα σχέδια άρθρων, ορισμένα μέλη της Συνέλευσης πρότειναν να προστεθούν άλλα άρθρα σε αυτόν τον τίτλο, για παράδειγμα σχετικά τις «νομοθετικές πρωτοβουλίες πολιτών», «το δικαίωμα αναφοράς», «το ευρωπαϊκό δημοψήφισμα», «τον κοινωνικό διάλογο» και «το ρόλο των κοινωνικών εταίρων στον καθορισμό της κοινωνικής διάστασης της Ένωσης», «τον πλουραλισμό των μέσων ενημέρωσης», «τις αρχές της χρηστής διοίκησης» και «το διάλογο με την περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση». Άλλοι πρότειναν να προστεθούν στοιχεία σχετικά με ορισμένους από αυτούς τους τομείς στα άρθρα 33 έως 37.

Το άρθρο 33, το οποίο θεσπίζει την αρχή της δημοκρατικής ισότητας των πολιτών, αναφέρθηκε σπάνια από τα μέλη της Συνέλευσης κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Ορισμένα μέλη ζήτησαν να διευκρινιστεί ότι οι «πολίτες «που μνημονεύονται στο άρθρο είναι οι «ευρωπαίοι πολίτες». Άλλοι πρότειναν να προστεθεί στην αρχή της ισότητας των πολιτών και η αρχή «της ισότητας μεταξύ των κρατών μελών» ώστε να λαμβάνεται υπόψη η διπλή νομιμότητα της Ένωσης, ως ένωσης λαών και ως ένωσης κρατών.

Πολλά μέλη της Συνέλευσης υπέβαλαν τροπολογίες όσον αφορά το άρθρο 34 σχετικά με την αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας. Οι περισσότεροι ζήτησαν να αναφερθεί στο άρθρο αυτό ή σε χωριστό άρθρο αυτού του τίτλου, ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων και ο αυτόνομος κοινωνικός διάλογος. Ορισμένοι εξέφρασαν επίσης την επιθυμία να γίνει σε αυτό το άρθρο ή σε χωριστό άρθρο μνεία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, ιδίως με την προσθήκη αναφορών στα ευρωπαϊκά δημοψηφίσματα, στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο δικαίωμα αναφοράς, ή αναφορών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καθώς και στο ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων. Μερικά μέλη της Συνέλευσης πρότειναν να προστεθεί μνεία στο διάλογο με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές. Δύο ομιλητές της Συνέλευσης πρότειναν να προστεθεί μνεία στις ενώσεις των νέων.

Όσον αφορά το άρθρο 35, πολλοί ομιλητές ζήτησαν να διευκρινιστεί ότι ο ευρωπαϊός διαμεσολαβητής διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ορισμένοι προτιμούν να αναφερθεί ότι εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ορισμένοι ζήτησαν να επαναληφθούν άλλα στοιχεία του σημερινού άρθρου 195 της ΣΕΚ, όπως η ανεξαρτησία του, η θητεία του ή η εξαίρεση του Δικαστηρίου ή του Πρωτοδικείου από το πεδίο δράσης του. Ένας ομιλητής ζήτησε να προστεθεί στο κείμενο ότι ο ευρωπαϊός διαμεσολαβητής συνεργάζεται με τους διαμεσολαβητές των κρατών μελών. Δύο μέλη πρότειναν να γίνει μνεία του διαμεσολαβητή στον Τίτλο για τα θεσμικά όργανα.

Διατυπώθηκαν διάφορα αιτήματα όσον αφορά το άρθρο 35α σχετικά με τα πολιτικά κόμματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ορισμένοι ζήτησαν να επαναληφθούν όλα τα στοιχεία του σημερινού άρθρου 191 ΣΕΚ και να προστεθεί νομική βάση για τη σύσταση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων. Άλλοι ζήτησαν να διευκρινιστεί στο κείμενο ότι η εσωτερική οργάνωση των κομμάτων πρέπει να είναι δημοκρατική ή ότι πρέπει να σέβονται τις αξίες της Ένωσης.

Πολλά μέλη της Συνέλευσης εξέφρασαν την υποστήριξή τους στα άρθρα 36 για τη διαφάνεια των εργασιών των Οργάνων της Ένωσης και 36α για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ορισμένοι πρότειναν ωστόσο να τροποποιηθεί το κείμενο του άρθρου 36 ώστε να καλύπτει όλα τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ενώ ορισμένοι ζήτησαν να καλύπτονται και οι οργανισμοί ή υπηρεσίες που δημιουργούνται από τη Συνέλευση (το υπάρχον κείμενο αναφέρεται στους οργανισμούς και υπηρεσίες που δημιουργούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή). Ορισμένοι άλλοι ζήτησαν να καθοριστούν σαφώς οι εξαιρέσεις από τη διαφάνεια των συνεδριάσεων του Συμβουλίου ή να προστεθεί ότι τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου πρέπει να δημοσιεύονται. Μερικά μέλη της Συνέλευσης επιθυμούν να γίνει μνεία στο άρθρο 36 στην ελευθερία έκφρασης των μελών του προσωπικού των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Ένας ομιλητής πρότεινε να προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 36 την πρόσβαση όχι μόνον στα έγγραφα που καταρτίζονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης αλλά και στα έγγραφα τα οποία έχουν στην κατοχή τους τα όργανα αυτά.

Έγιναν πολλές παρεμβάσεις σχετικά με το άρθρο 37 το οποίο καθορίζει το καθεστώς των εκκλησιών και των μη ομολογιακών ενώσεων και επαναλαμβάνει στα βασικά σημεία του τη διατύπωση της δήλωσης 11 της συνθήκης του Άμστερνταμ. Τα περισσότερα μέλη της Συνέλευσης εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη διατύπωση που επέλεξε το Προεδρείο και εξέφρασαν την

επιθυμία τους για διατήρηση αυτής της διάταξης. Αρκετοί παρατήρησαν ότι το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στα συμπεράσματα της ομάδας επαφής με την κοινωνία των πολιτών για πολιτιστικά θέματα που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2002 υπό την Προεδρία του κ. Peterle.

Κάποιοι άλλοι, λιγότεροι σε αριθμό, χωρίς να αμφισβητούν το περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 37, εξέφρασαν αμφιβολίες για την επιλεγείσα διατύπωση. Ορισμένοι εξέφρασαν την επιθυμία το άρθρο 37 να καλύπτει μόνον τις εκκλησίες και όχι τις «φιλοσοφικές και μη ομολογιακές ενώσεις». Πολλοί έκριναν ότι ο όρος «φιλοσοφικές» δεν είναι αρκετά κατανοητός και πρότειναν να αντικατασταθεί από τον όρο «πολιτιστικές». Ένα μέλος της Συνέλευσης ανησυχεί για τις νομικές συνέπειες αυτής της διάταξης στο εθνικό δίκαιο. Τέλος, πολλά μέλη της Συνέλευσης ζήτησαν να διευκρινιστεί, με κάποιον τρόπο, ότι ο διάλογος που προβλέπεται στην παράγραφο 3 δεν πρέπει να περιλαμβάνει τις ομολογιακές ή μη ομολογιακές οργανώσεις που απειλούν την ανθρώπινη ακεραιότητα ή δεν σέβονται τις αξίες που καθιερώνει το παρόν Σύνταγμα.

Πολλά μέλη της Συνέλευσης εξέφρασαν την απογοήτευσή τους γιατί δεν υπεβλήθη κανένα σχέδιο άρθρου σχετικά με την ανοικτή μέθοδο συντονισμού και επέμειναν ότι ένα τέτοιο άρθρο είναι σημαντικό. Μερικά μέλη πρότειναν να δημιουργηθεί τεχνική ομάδα για τη σύνταξή του. Μερικά μέλη της Συνέλευσης ζήτησαν εξάλλου να γίνει μνεία της χρηστής διοίκησης σε αυτόν τον Τίτλο ή σε άλλο σημείο του Συντάγματος.

Μερικοί ομιλητές αναφέρθηκαν στην επικάλυψη των άρθρων του τίτλου αυτού με εκείνα του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και ζήτησαν να απαλειφθούν τα στοιχεία που επαναλαμβάνονται στα υπό συζήτηση άρθρα.

Στα συμπεράσματά του, ο Πρόεδρος σημείωσε τις παρατηρήσεις ορισμένων μελών της Συνέλευσης σχετικά με την επικάλυψη του τίτλου αυτού με άρθρα του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Παρατήρησε ωστόσο ότι μια σύντομη αναφορά σε αυτά τα άρθρα των θεμάτων που περιλαμβάνονται και στον Χάρτη είναι απόλυτα δικαιολογημένη.

Ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι το άρθρο 33 για την αρχή της δημοκρατικής ισότητας δεν αμφισβητήθηκε, μολονότι ορισμένοι πρότειναν να προστεθεί στο κείμενο και η «ισότητα μεταξύ κρατών μελών».

Το αίτημα που διατυπώθηκε συχνότερα κατά τη συζήτηση ήταν να γίνει μνεία του ρόλου των κοινωνικών εταίρων καθώς και του αυτόνομου κοινωνικού διαλόγου στο άρθρο 34 «Αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας». Ο Πρόεδρος επέστησε την προσοχή στο γεγονός ότι οι διατάξεις των υφισταμένων συνθηκών για τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων και για τον κοινωνικό διάλογο θα περιληφθούν σε άλλο σημείο του Συντάγματος, αλλά κατανοεί την επιθυμία να προστεθεί σχετική μνεία στο άρθρο αυτό του Μέρους Ι. Ο Πρόεδρος σημείωσε επίσης τις προτάσεις ορισμένων μελών να περιληφθούν σε αυτόν τον τίτλο στοιχεία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι οι περισσότεροι που αναφέρθηκαν στον ευρωπαϊό διαμεσολαβητή (άρθρο 35) ζήτησαν να αναφερθεί σαφώς ότι διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ορισμένοι ζήτησαν επίσης να διευκρινιστεί ο ρόλος του. Όσον αφορά το άρθρο 35α για τα πολιτικά κόμματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο Πρόεδρος παρατήρησε ότι υπάρχουν αντιφατικά αιτήματα. Ορισμένοι επιθυμούν να επαναληφθεί ολόκληρο το άρθρο 191 ΣΕΚ ενώ άλλοι πρότειναν προσθήκες σχετικά με τον δημοκρατικό χαρακτήρα της εσωτερικής οργάνωσης των κομμάτων και τον σεβασμό εκ μέρους των κομμάτων των αξιών της Ένωσης. Ο Πρόεδρος παρατήρησε ότι δεν φαίνεται σκόπιμη η εξωτερική παρέμβαση στους κανόνες εσωτερικής οργάνωσης των πολιτικών κομμάτων, θέμα που πρέπει μάλλον να ανήκει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ο Πρόεδρος διαπίστωσε αρκετά μεγάλη υποστήριξη του άρθρου 36 για τη διαφάνεια των εργασιών των οργάνων της Ένωσης καθώς και του άρθρου 36α για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Όσον αφορά το άρθρο 37, «Καθεστώς των εκκλησιών και των μη ομολογιακών ενώσεων», ο Πρόεδρος σημείωσε ότι πολλά μέλη της Συνέλευσης εξέφρασαν την ρητή τους υποστήριξη προς αυτή τη διάταξη, αλλά ότι ορισμένοι διερωτήθηκαν για τις διατάξεις της τρίτης παραγράφου για την οργάνωση τακτικού διαλόγου.

Τέλος, ο Πρόεδρος σημείωσε ότι ορισμένα μέλη της Συνέλευσης εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για το ότι δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των σχεδίων κειμένου άρθρο για την ανοικτή μέθοδο συντονισμού. Το Προεδρείο θα συζητήσει εκ νέου το θέμα προτού υποβάλει αναθεωρημένα κείμενα των σχεδίων άρθρων που έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα.

β) τον Τίτλο ΙΧ : Η Ένωση και το εγγύς περιβάλλον της (CONV 649/03, CONV 671/03), Μέρος Ι της Συνταγματικής Συνθήκης

Η Συνέλευση συζήτησε εν συντομία το σχέδιο άρθρου 42 σχετικά με την Ένωση και το εγγύς περιβάλλον της. Ενώ ορισμένα μέλη της Συνέλευσης διερωτήθηκαν εάν αυτό το άρθρο πρέπει να περιληφθεί στο Μέρος Ι του Συντάγματος (μερικοί παρατήρησαν ότι η ιδέα θα μπορούσε να υπαχθεί στα άρθρα περί εξωτερικών σχέσεων του Μέρους ΙΙ), οι περισσότεροι θεώρησαν ότι η σχέση της Ένωσης με τους γείτονές της είναι αρκετά σημαντική ώστε να δικαιολογεί χωριστό Τίτλο και άρθρο, όπως προτείνει το Προεδρείο.

Αρκετοί ομιλητές ζήτησαν να αναφέρει το άρθρο ότι η σχέση αυτή πρέπει να διέπεται από τις βασικές δημοκρατικές αρχές, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το κράτος δικαίου. Ορισμένοι επιθυμούν να περιληφθεί αναφορά στον ρόλο του Συμβουλίου της Ευρώπης και ίσως άλλων διεθνών οργανισμών ως γέφυρας μεταξύ της Ένωσης και των γειτονικών της χωρών, πολλές από τις οποίες είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ο Πρόεδρος κατέληξε ότι η Συνέλευση υποστηρίζει ευρέως την προσθήκη τέτοιου άρθρου. Το Προεδρείο θα μελετήσει τα άλλα στοιχεία που προτάθηκαν κατά τη συζήτηση.

3. Συζήτηση των σχεδίων άρθρων σχετικά με :

α) τον Τίτλο Χ : Η ιδιότητα μέλους της Ένωσης (CONV 648/03, CONV 672/03), Μέρος Ι της Συνταγματικής Συνθήκης

Όσον αφορά το άρθρο 43, ένα μέρος των ομιλητών ζήτησε να απαλειφθεί από αυτή τη διάταξη η υποχρέωση ο λαός του υποψήφιου κράτους να σέβεται τις αξίες της Ένωσης. Αρκεί ο σεβασμός αυτών των αξιών από το ίδιο το υποψήφιο κράτος. Ένας ομιλητής ζήτησε να περιληφθούν στο άρθρο 43 τα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Άλλοι ζήτησαν να διαγραφεί η φράση σύμφωνα με την οποία η προσχώρηση στην Ένωση συνεπάγεται την αποδοχή του Συντάγματός της, την οποία θεωρούν περιττή. Ένας ομιλητής ζήτησε να απαλειφθεί όλη η διάταξη και, σε περίπτωση που διατηρηθεί, να προστεθεί αναφορά στους στόχους της Ένωσης και στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Όσον αφορά το άρθρο 44, ένας ομιλητής έκρινε ότι η συμφωνία που προβλέπεται σε αυτή τη διάταξη πρέπει να συνάπτεται μεταξύ της Ένωσης και του αιτούντος κράτους και όχι μεταξύ του αιτούντος κράτους και των κρατών μελών χωριστά. Αυτό θα επέτρεπε να αναγνωριστεί ο ρόλος της Επιτροπής στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, ευθυγραμμίζοντας έτσι τη διαδικασία προσχώρησης με τις διαδικασίες σύναψης διεθνών συμφωνιών.

Ένας ομιλητής ζήτησε οι αποφάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 45 να λαμβάνονται με τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το άρθρο 46 είναι αυτό που προσήλκυσε το ενδιαφέρον των περισσότερων ομιλητών. Οι περισσότεροι ζήτησαν να διατηρηθεί κρίνοντας ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αποχωρεί από την Ένωση. Πολλοί ζήτησαν ωστόσο το δικαίωμα αποχώρησης να υπόκειται σε αυστηρότερες προϋποθέσεις και διαδικασίες από αυτές που προτείνει το Προεδρείο : το δικαίωμα αποχώρησης δεν πρέπει να είναι μονομερές, αλλά να υπόκειται σε απόφαση της Ένωσης καθώς και σε σύναψη συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και του κράτους μέλους που αποχωρεί. Αναφέρθηκε επίσης από ορισμένους η ιδέα το κράτος που αποχωρεί από την Ένωση να αποκτά την ιδιότητα συνδεδεμένου μέλους.

Μερικοί ομιλητές ζήτησαν να περιοριστεί το δικαίωμα αποχώρησης σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως σε περίπτωση τροποποίησης του Συντάγματος. Ορισμένοι ζήτησαν να συσχετισθεί το άρθρο 46 με το άρθρο ΣΤ, παραχωρώντας το δικαίωμα αποχώρησης από την Ένωση στα κράτη μέλη που δεν επικυρώνουν τροποποίηση του Συντάγματος. Ένας ομιλητής αμφισβήτησε μία τέτοια συσχέτιση, κρίνοντας ότι αυτό θα μετέτρεπε το δικαίωμα εθελούσιας αποχώρησης σε ρήτρα αποβολής από την Ένωση.

Όσον αφορά τη διαδικασία, μερικοί ομιλητές πρότειναν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο να αποφασίζουν ομόφωνα σχετικά με αίτηση κράτους μέλους να αποχωρήσει από την Ένωση. Άλλοι πρότειναν να ακολουθείται για την αποχώρηση η ίδια διαδικασία με αυτήν για την προσχώρηση. Ένας ομιλητής ζήτησε να αποφασίζει το Συμβούλιο με τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ένα άλλο μέρος των ομιλητών ζήτησε την απαλοιφή αυτής της διάταξης, κρίνοντας ότι εάν μια τέτοια δυνατότητα υπάρχει ήδη δυνάμει της Σύμβασης της Βιέννης, δεν χρειάζεται να αναφερθεί ρητά στο Σύνταγμα. Εάν, αντίθετα, η Σύμβαση της Βιέννης δεν εφαρμόζεται, η προσθήκη αυτής της διάταξης θα επηρεάσει τον χαρακτήρα της Ένωσης.

β) το Μέρος III : Γενικές και τελικές διατάξεις (CONV 647/03, CONV 673/03)

Ο Αντιπρόεδρος Amato άνοιξε τη συζήτηση επιστώντας την προσοχή στο γεγονός ότι , εφόσον η Συνέλευση δεν εξέτασε ακόμη το θέμα, η διαδικασία που προτείνει το Προεδρείο στο άρθρο ΣΤ επαναλαμβάνει τη διαδικασία που προβλέπεται ήδη στις ισχύουσες Συνθήκες. Επεσήμανε ωστόσο ότι το κείμενο μπορεί να τροποποιηθεί ώστε να λάβει υπόψη του τις κατευθύνσεις που θα καθοριστούν στην ολομέλεια.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε στα άρθρα ΣΤ και Ζ. Όσον αφορά το άρθρο ΣΤ, μέρος των μελών της Συνέλευσης υποστήριξε να δοθεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας για την αναθεώρηση του Συντάγματος και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μερικοί υποστήριξαν να δοθεί δικαίωμα πρωτοβουλίας και στα εθνικά κοινοβούλια.

Η μεγάλη πλειοψηφία των μελών της Συνέλευσης πρότεινε να προστεθεί στο άρθρο ΣΤ νέα παράγραφος που θα προβλέπει την προετοιμασία της Διακυβερνητικής Διάσκεψης από Συνέλευση την οποία συγκαλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο και η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των εθνικών κοινοβουλίων, των κυβερνήσεων των κρατών μελών και της Επιτροπής, όπως γίνεται και με τη διαδικασία που ακολουθείται για την εκπόνηση του Συντάγματος. Ορισμένοι υποστήριξαν ωστόσο να εξετάζονται οι προτάσεις τροποποίησης αποκλειστικά από τη Διακυβερνητική Διάσκεψη.

Μεταξύ της πλειοψηφίας που υποστηρίζει την καθιέρωση της μεθόδου της Συνέλευσης στη συνταγματική συνθήκη, ορισμένοι επιθυμούν να διατηρηθεί μια κάποια ευελιξία για τις τεχνικές ή ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις, προβλέποντας ότι αυτό το είδος τροποποιήσεων δεν υποβάλλεται στη Συνέλευση. Στο πλαίσιο αυτό, προτάθηκε να προβλεφθεί η δυνατότητα να αποφασίζει ομόφωνα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να μην συγκαλεί Συνέλευση σε περίπτωση τεχνικών ή ήσσονος σημασίας τροποποιήσεων, εκτός αν ζητηθεί το αντίθετο από έναν ελάχιστο αριθμό κρατών μελών.

Ορισμένοι πρότειναν να προβλεφθούν διαφορετικές διαδικασίες αναθεώρησης για το Μέρος Ι και το Μέρος ΙΙ. Θεωρούν ότι ενώ το Μέρος Ι πρέπει να αναθεωρείται από Διακυβερνητική Διάσκεψη την οποία προετοιμάζει Συνέλευση, το Μέρος ΙΙ μπορεί να αναθεωρείται με απλουστευμένη διαδικασία (π.χ. από το Συμβούλιο μετά από διαβούλευση ή με τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ή από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σύμφωνα με τη νομοθετική διαδικασία). Δύο μέλη της Συνέλευσης πρότειναν να προβλεφθούν διαφορετικές διαδικασίες αναθεώρησης, όχι ανάλογα με τα Μέρη, αλλά ανάλογα με τους τομείς, όπως προβλεπόταν και στο παλαιό άρθρο 95 ΕΚΑΧ. Η τροποποίηση των συστατικών στοιχείων της Συνθήκης και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων πρέπει να γίνεται κατά την άποψή τους πάντοτε σύμφωνα με τη βαρύτερη διαδικασία.

Αντίθετα, για την αναθεώρηση του Μέρους ΙΙ, ορισμένοι πρότειναν να αντικατασταθεί ο κανόνας της συμφωνίας όλων των κρατών μελών από ελαστικότερο κανόνα (π.χ. 4/5 των κρατών μελών). Άλλοι υποστήριζαν αντίθετα τη διατήρηση του κανόνα της ομοφωνίας. Ορισμένα μέλη της Συνέλευσης δήλωσαν ότι δεν μπορούν να δεχθούν διαφορετικές διαδικασίες αναθεώρησης για τα διάφορα Μέρη ή διαδικασίες που θα αντικαθιστούσαν την υποχρεωτική επικύρωση από τα κράτη μέλη.

Όσον αφορά την έναρξη ισχύος των εγκεκριμένων τροποποιήσεων, ένα μέρος των ομιλητών θεώρησε ότι σε μια Ευρώπη των 25 δεν μπορεί να επιτρέπεται σε ένα κράτος μέλος να εμποδίζει τα άλλα να εφαρμόσουν μια νέα συνθήκη. Ως εκ τούτου, πρότειναν οι μελλοντικές τροποποιήσεις της συνταγματικής συνθήκης να τίθενται σε ισχύ μόλις συμπληρωθεί ένα ελάχιστο όριο επικυρώσεων. Ορισμένοι ανέφεραν ως όριο τα 4/5 των κρατών μελών. Μερικοί ζήτησαν να προστεθεί η υποχρέωση επικύρωσης από τα εθνικά κοινοβούλια και /ή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Όσον αφορά το άρθρο Ζ, ορισμένα μέλη της Συνέλευσης παρατήρησαν ότι, αν είναι επιθυμητή κάποια ευελιξία για την έναρξη ισχύος των μελλοντικών τροποποιήσεων της Συνθήκης, μια τέτοια ευελιξία δεν μπορεί να προβλεφθεί για την έναρξη ισχύος του ίδιου του Συντάγματος, δεδομένου ότι οι υπάρχουσες συνθήκες δεν περιλαμβάνουν σχετικές διατάξεις. Κατά συνέπεια, η επικύρωση από όλα τα κράτη μέλη θα είναι απαραίτητη για την έναρξη ισχύος του Συντάγματος. Ένα μέλος της Συνέλευσης πρότεινε να προβλεφθεί Δήλωση στην Τελική Πράξη υπογραφής της συνταγματικής συνθήκης, της οποίας το περιεχόμενο θα είναι ίδιο με το περιεχόμενο της παραγράφου 3 του άρθρου Ζ που προτείνει το Προεδρείο.

Ορισμένα μέλη της Συνέλευσης έκριναν επιθυμητό το νέο Σύνταγμα να υπόκειται σε δημοψήφισμα σε όλα τα κράτη μέλη.

Όσον αφορά το άρθρο Β, ορισμένα μέλη της Συνέλευσης ζήτησαν να επανεξεταστεί η διατύπωση της αναφοράς στη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή να απαλειφθεί αυτή η αναφορά.

Όσον αφορά το άρθρο Γ, ένα μέλος της Συνέλευσης ζήτησε οι άκρως περιφερειακές περιοχές και οι ΥΧΕ να περιληφθούν στο Μέρος Ι του Συντάγματος. Άλλα μέλη πρότειναν να εγγραφεί στο Σύνταγμα η αρχή της εδαφικής συνοχής. Ένα μέλος ζήτησε να προσαρτηθεί στη συνταγματική συνθήκη πρωτόκολλο για τα νησιά Åland.

Όσον αφορά το άρθρο Θ, ένα μέλος της Συνέλευσης πρότεινε να προστεθεί στο Σύνταγμα νέο άρθρο για το γλωσσικό καθεστώς στην Ένωση.

Στο τέλος της συζήτησης, ο Αντιπρόεδρος Amato κατέληξε ότι η Συνέλευση θα εξετάσει μία προς μία τις διατάξεις του Συντάγματος που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο απλοποιημένης διαδικασίας αναθεώρησης. Μια τέτοια διαδικασία θα προβλεπόταν στην περίπτωση αυτή στα αντίστοιχα συγκεκριμένα άρθρα. Θεώρησε ότι πρέπει επίσης να εξεταστεί η θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία αναθεώρησης της Συνταγματικής Συνθήκης καθώς και ο κανόνας ψηφοφορίας για την έγκριση των τροποποιήσεων.

4. Επόμενη συνεδρίαση της Συνέλευσης

Ο Αντιπρόεδρος Amato υπενθύμισε ότι η επόμενη ολομέλεια της Συνέλευσης θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 15 και την Παρασκευή 16 Μαΐου και θα διαρκέσει όλη την ημέρα, από τις 09:30 έως τις 20:00. Θα συζητηθούν τα σχέδια άρθρων για τα θεσμικά όργανα και την εξωτερική δράση/άμυνα.

Κατάλογος ομιλητών με τη σειρά που έλαβαν τον λόγο.

**Σύνοδος ολομέλειας, 24 και 25 Απριλίου 2003
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΜΙΛΗΤΩΝ
(σύμφωνα με τη σειρά που έλαβαν τον λόγο)**

Πέμπτη, 24 Απριλίου

Παρουσίαση νέων σχεδίων άρθρων

(Μπλε κάρτες: HAENEL, EINEM, FISCHER, FAYOT, KATIFORIS, BROK, SPINI, MAJJ-
WEGGEN, KILJUNEN, FARNLEITNER, DUFF, LEQUILLER, VOGGENHUBER)

Τίτλος VI : Ο δημοκρατικός βίος της Ένωσης : γενική συζήτηση

1. κ. Göran LENNMARKER - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
2. κ. Jan KOHOUT - Τσεχία (Κυβέρνηση)
3. κ. Joschka FISCHER - Γερμανία (Κυβέρνηση)
4. κ. Pierre LEQUILLER - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
5. κα Lena HJELM-WALLÉN - Σουηδία (Κυβέρνηση)
6. κ. Alojz PETERLE - Σλοβενία (Κοινοβούλιο)
7. κ. Jozef OLEKSY - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
8. κ. Valdo SPINI - Ιταλία (Κοινοβούλιο)
9. κ. Caspar EINEM - Αυστρία (Κοινοβούλιο)
10. κ. Panayotis DEMETRIOU - Κύπρος (Κοινοβούλιο)
11. κ. Nikiforos DIAMANDOUROS - (Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής) Παρατηρητής
12. κ. Michel BARNIER - Επιτροπή
(Μπλε κάρτες: VAN LANCKER, MACLENNAN)
13. κα Linda McAVAN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
14. κ. Alexandru ATHANASIU - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
15. κ. Hubert HAENEL - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
16. κ. Alberto COSTA - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
17. κ. Michael ATTALIDES - Κύπρος (Κυβέρνηση)
18. κ. Antonio TAJANI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
19. κ. Reinhard BÖSCH - Αυστρία (Κοινοβούλιο)
20. κ. Emilio GABAGLIO - (Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων) Παρατηρητής
21. κ. Josef CHABERT - (Επιτροπή των Περιφερειών) Παρατηρητής
22. κ. Manuel LOBO ANTUNES - Πορτογαλία (Κυβέρνηση)
23. κ. Timothy KIRKHOPE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
24. κ. Oguz DEMIRALP - Τουρκία (Κυβέρνηση)
25. κ. Proinsias DE ROSSA - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
26. κ. Henrik Dam KRISTENSEN - Δανία (Κοινοβούλιο)
27. κ. Antti PELTOMÄKI - Φινλανδία (Κυβέρνηση)
28. κ. Elmar BROK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
29. κα Claude DU GRANRUT - (Επιτροπή των Περιφερειών) Παρατηρητής
30. κ. Roger BRIESCH - (Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή) Παρατηρητής
31. κ. Carlos CARNERO - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
32. κ. Pat CAREY - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
33. κα Pascale ANDREANI - Γαλλία (Κυβέρνηση)
(Μπλε κάρτες: BARNIER, CISNEROS)

34. κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
35. κα Marie NAGY - Βέλγιο (Κοινοβούλιο)
36. κ. Alain LAMASSOURE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
37. κ. Hannes FARNLEITNER - Αυστρία (Κυβέρνηση)
38. κ. Josep BORRELL - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
39. κα Hanja MAIJ-WEGGEN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
40. κ. Dimitrij RUPEL - Σλοβενία (Κυβέρνηση)
41. κ. Ben FAYOT - Λουξεμβούργο (Κοινοβούλιο)
- (Μπλε κάρτες: MacCORMICK, DE ROSSA, SERRACINO-INGLOTT, MACLENNAN, VAN LANCKER)
42. κ. Andrew DUFF - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
43. κ. Jürgen MEYER - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
44. κ. Ivan KORCOK - Σλοβακία (Κυβέρνηση)
45. κ. Adrian SEVERIN - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
46. κ Γεώργιος ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ - Ελλάδα (Κυβέρνηση)
47. Κ. Erwin TEUFEL - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
48. κ. Gijs de VRIES - Κάτω Χώρες (Κυβέρνηση)
49. κ. Jan FIGEL - Σλοβακία (Κοινοβούλιο)
50. κ. Esko HELLE - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
51. κ. David HEATHCOAT-AMORY - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
52. κ. William ABITBOL - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
53. κ. Francesco SPERONI - Ιταλία (Κυβέρνηση)
54. κα Helle THORNING SCHMIDT - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
55. κ. Edmund WITTBRODT - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
56. κ. Gijs de VRIES - Κάτω Χώρες (Κυβέρνηση)

Παρασκευή 25 Απριλίου

Τίτλος IX : Η Ένωση και το εγγύς περιβάλλον της

1. κ. Josep BORRELL - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
2. κ. Caspar EINEM - Αυστρία (Κοινοβούλιο)
3. κ. Peter SERRACINO-INGLOTT - Μάλτα (Κυβέρνηση)
4. κ. Michael ATTALIDES - Κύπρος (Κυβέρνηση)
5. κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
6. κ. ené van der LINDEN - Κάτω Χώρες (Κοινοβούλιο)
7. κ. ubert HAENEL - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
8. κ. Jens-Peter BONDE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
9. κ. József SZÁJER - Ουγγαρία (Κοινοβούλιο)
10. κ. Kimmo KILJUNEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
11. κ. Rihards PIKS - Λετονία (Κοινοβούλιο)

Μπλε κάρτες: ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, KORHONEN

Τίτλος X : Η ιδιότητα μέλους της Ένωσης

1. κ. Danuta HÜBNER - Πολωνία (Κυβέρνηση)
  2. κ. Lamberto DINI - Ιταλία (Κοινοβούλιο)
  3. κα Anne VAN LANCKER - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
  4. κ. Pascale ANDREANI - Γαλλία (Κυβέρνηση)
  5. κ. Antonio VITORINO - Επιτροπή
  6. κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
  7. κ. Peter BALÁZS - Ουγγαρία (Κυβέρνηση)
  8. κ. Jürgen MEYER - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
  9. κ. Kimmo KILJUNEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
  10. κ. Gisela STUART - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
- Μπλε κάρτες: KVIST, STOCKTON, EINEM, THORNING-SCHMIDT, DYBKJAER, BERES, MacCORMICK, ROCHE, DE GUCHT, BONDE*
11. κ. Henrik HOLOLEI - Εσθονία (Κυβέρνηση)
  12. κ. Hubert HAENEL - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
  13. κ. Andrew DUFF - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
  14. κ. Francesco SPERONI - Ιταλία (Κυβέρνηση)
  15. κα Hildegard PUWAK - Ρουμανία (Κυβέρνηση)
  16. κ. Josep BORRELL - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
  17. κ. Elmar BROK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
  18. κ. Manuel LOBO ANTUNES - Πορτογαλία (Κυβέρνηση)
  19. κ. Sandra KALNIETE - Λετονία (Κυβέρνηση)
  20. κ. Frans TIMMERMANS - Κάτω Χώρες (Κοινοβούλιο)
  21. κ. Dimitrij RUPEL - Σλοβενία (Κυβέρνηση)
  22. κ. Marta FOGLER - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
  23. κ. Peter SKAARUP - Δανία (Κοινοβούλιο)
  24. κ. Oskaras JUSYS - Λιθουανία (Κυβέρνηση)
  25. κ. Karel DE GUCHT - Βέλγιο (Κοινοβούλιο)
  26. κ. John GORMLEY - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
  27. κ. Luis MARINHO - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
  28. κα Liene LIEPINA - Λετονία (Κοινοβούλιο)
  29. κ. Gijs de VRIES - Κάτω Χώρες (Κυβέρνηση)
- Μπλε κάρτες: KORHONEN, McAVAN, ABITBOL*

Μέρος III : Γενικές και τελικές διατάξεις

1. κ. Hannes FARNLEITNER - Αυστρία (Κυβέρνηση)
2. κ. Olivier DUHAMEL - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
3. κ. Hans Martin BURY - Γερμανία (Κυβέρνηση)
4. κ. Peter HAIN - Ηνωμένο Βασίλειο (Κυβέρνηση)
5. κ. Elmar BROK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

6. κ. Antonio VITORINO - Επιτροπή
  7. κα Meglena KUNEVA - Βουλγαρία (Κυβέρνηση)
  8. κ. Alain LAMASSOURE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
  9. κ. Dick ROCHE - Ιρλανδία (Κυβέρνηση)
  10. κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
  11. κ. Jan ZAHRADIL - Τσεχία (Κοινοβούλιο)
  12. κ. Adrian SEVERIN - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
  13. κ. Jürgen MEYER - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
  14. κ. Hubert HAENEL - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
  15. κ. Andrew DUFF - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- Μπλε κάρτες: de VRIES, d'OLIVEIRA, CARNERO*
16. κ. Alberto COSTA - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
  17. κα Gisela STUART - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
  18. κα Riitta KORHONEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
  19. κα Pascale ANDREANI - Γαλλία (Κυβέρνηση)
  20. κα Danuta HÜBNER - Πολωνία (Κυβέρνηση)
  21. κα Elena PACIOTTI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
  22. κ. Francesco SPERONI - Ιταλία (Κυβέρνηση)
  23. κ. Manuel LOBO ANTUNES - Πορτογαλία (Κυβέρνηση)
  24. κ. Antti PELTOMÄKI - Φινλανδία (Κυβέρνηση)
  25. κ. Gundars KRASTS - Λετονία (Κοινοβούλιο)
  26. κ. Lenka ROVNA - Τσεχία (Κυβέρνηση)
  27. κ. Gintautas SIVICKAS - Λιθουανία (Κοινοβούλιο)
  28. κ. Marie NAGY - Βέλγιο (Κοινοβούλιο)

Μπλε κάρτες: ABITBOL, DUFF, VOGGENHUBER, BARNIER; MACLENNAN, MacCORMICK, BRUTON, DYBKJAER

=====